

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Współczesne systemy polityczne (ćwiczenia), PG_00167673						
Kierunek studiów	Politologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Politologii -> Zakład Systemów Politycznych						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Andrzej Skiba				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		45.0	75
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z pojęciem system polityczny, typologią systemów politycznych oraz ich funkcjonowaniem we współczesnym świecie, wpływu instytucji politycznych na system polityczny, zależności systemów politycznych od ideologii państwowej, wpływu demokracji na rozwój systemów politycznych.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[POLL3_W15] Ma zaawansowaną wiedzę o istotnych strukturach, procesach i zjawiskach związanych z historią Polski, Europy i świata.	- wymienia zasady funkcjonowania systemów politycznych w wymiarze polskim, europejskim i światowym, - potrafi wymienić i opisać podstawowe instytucje władzy poznawanych państw, - potrafi przypisać kompetencje do różnych rodzajów władz w omawianych państwach, - opisuje podstawowe organizacje polityczne i społeczne w wybranych państwach.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[POLL3_W13] Ma zaawansowaną wiedzę na temat środków masowego przekazu i ich roli w społeczeństwie.	- wymienia zasady funkcjonowania systemów politycznych w wymiarze polskim, europejskim i światowym, - potrafi wymienić i opisać podstawowe instytucje władzy poznawanych państw, - potrafi przypisać kompetencje do różnych rodzajów władz w omawianych państwach, - opisuje podstawowe organizacje polityczne i społeczne w wybranych państwach.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[POLL3_W12] Zna w zaawansowanym stopniu i rozumie mechanizmy rządzenia i podejmowania decyzji politycznych, w tym zna podstawowe zasady i związki zachodzące między zarządzaniem, organizowaniem i inne interakcje na linii przedsiębiorczość i polityka, ma zaawansowaną wiedzę na temat zagrożeń i wyzwań stojących przed polityką w tym o zasadach tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości.	- wymienia zasady funkcjonowania systemów politycznych w wymiarze polskim, europejskim i światowym, - potrafi wymienić i opisać podstawowe instytucje władzy poznawanych państw, - potrafi przypisać kompetencje do różnych rodzajów władz w omawianych państwach, - opisuje podstawowe organizacje polityczne i społeczne w wybranych państwach.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[POLL3_W08] Posiada zaawansowaną wiedzę o demokracji, społeczeństwie obywatelskim, kulturze politycznej i istocie dyskursu publicznego w ujęciu historycznym i współczesnym.	- wymienia zasady funkcjonowania systemów politycznych w wymiarze polskim, europejskim i światowym, - potrafi wymienić i opisać podstawowe instytucje władzy poznawanych państw, - potrafi przypisać kompetencje do różnych rodzajów władz w omawianych państwach, - opisuje podstawowe organizacje polityczne i społeczne w wybranych państwach.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[POLL3_W06] Ma zaawansowaną wiedzę o strukturach politycznych, kulturowych, ekonomicznych, prawnych i etycznych, ich genezie i zmianach.	- wymienia zasady funkcjonowania systemów politycznych w wymiarze polskim, europejskim i światowym, - potrafi wymienić i opisać podstawowe instytucje władzy poznawanych państw, - potrafi przypisać kompetencje do różnych rodzajów władz w omawianych państwach, - opisuje podstawowe organizacje polityczne i społeczne w wybranych państwach.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[POLL3_W05] Ma zaawansowaną wiedzę na temat historycznych, ekonomicznych, społecznych, prawnych, etycznych i kulturowych uwarunkowań życia politycznego.	- wymienia zasady funkcjonowania systemów politycznych w wymiarze polskim, europejskim i światowym, - potrafi wymienić i opisać podstawowe instytucje władzy poznawanych państw, - potrafi przypisać kompetencje do różnych rodzajów władz w omawianych państwach, - opisuje podstawowe organizacje polityczne i społeczne w wybranych państwach.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[POLL3_W04] Posiada zaawansowaną wiedzę o roli i znaczeniu partycypacji polityczno-społecznej jednostki w funkcjonowaniu podmiotów politycznych.	- wymienia zasady funkcjonowania systemów politycznych w wymiarze polskim, europejskim i światowym, - potrafi wymienić i opisać podstawowe instytucje władzy poznawanych państw, - potrafi przypisać kompetencje do różnych rodzajów władz w omawianych państwach, - opisuje podstawowe organizacje polityczne i społeczne w wybranych państwach.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[POLL3_U06] Potrafi wyjaśnić i opisać zasady oraz wartości demokratycznego państwa oraz aktywnie uczestniczyć w dyskursie publicznym.	analizuje i wyjaśnia procesy i zjawiska polityczne wykorzystując wiedzę teoretyczną, - opisuje zasady oraz wartości demokratycznego czy niedemokratycznego państwa oraz aktywnie uczestniczy w zajęciach, - charakteryzuje zachodzące relacje pomiędzy polityką a zjawiskami oraz procesami historycznymi, ekonomicznymi, społecznymi i kulturowymi, a także ocenia je zachowując krytycyzm.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[POLL3_U14] Umie przygotowywać wystąpienia ustne dotyczące zagadnień szczegółowych z zastosowaniem źródeł oraz ujęć teoretycznych.	analizuje i wyjaśnia procesy i zjawiska polityczne wykorzystując wiedzę teoretyczną, - opisuje zasady oraz wartości demokratycznego czy niedemokratycznego państwa oraz aktywnie uczestniczy w zajęciach, - charakteryzuje zachodzące relacje pomiędzy polityką a zjawiskami oraz procesami historycznymi, ekonomicznymi, społecznymi i kulturowymi, a także ocenia je zachowując krytycyzm.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[POLL3_K06] Jest gotowy do uznawania i poszanowania różnych punktów widzenia determinowanych odmiennym podłożem politycznym, kulturowym i społecznym.	potrafi współpracować w grupie a nawet pełnić rolę lidera grupy, - charakteryzuje pracę w organizacjach i instytucjach publicznych, w tym organach administracji publicznej, partiach politycznych oraz innych organizacjach krajowych i międzynarodowych, - argumentuje potrzebę uczenia się przez całe życie.	[SK2] prezentacja/projekt/referat/raport [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[POLL3_K01] Jest przygotowany do uczestnictwa w życiu publicznym oraz w zespołach realizujących projekty społeczne, polityczne i obywatelskie na różnych poziomach partycypacji, wykorzystuje nabytą wiedzę, umiejętności i kompetencje, aby działać w sposób przedsiębiorczy.	potrafi współpracować w grupie a nawet pełnić rolę lidera grupy, - charakteryzuje pracę w organizacjach i instytucjach publicznych, w tym organach administracji publicznej, partiach politycznych oraz innych organizacjach krajowych i międzynarodowych, - argumentuje potrzebę uczenia się przez całe życie.	[SK2] prezentacja/projekt/referat/raport [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[POLL3_W02] Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu wybranego modułu (specjalizacji) na kierunku politologia.	- wymienia zasady funkcjonowania systemów politycznych w wymiarze polskim, europejskim i światowym, - potrafi wymienić i opisać podstawowe instytucje władzy poznawanych państw, - potrafi przypisać kompetencje do różnych rodzajów władz w omawianych państwach, - opisuje podstawowe organizacje polityczne i społeczne w wybranych państwach.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[POLL3_K02] Jest przygotowany do uczestnictwa w budowaniu zinstytucjonalizowanych form aktywności obywatelskiej, w tym do pełnienia roli lidera.	potrafi współpracować w grupie a nawet pełnić rolę lidera grupy, - charakteryzuje pracę w organizacjach i instytucjach publicznych, w tym organach administracji publicznej, partiach politycznych oraz innych organizacjach krajowych i międzynarodowych, - argumentuje potrzebę uczenia się przez całe życie.	[SK2] prezentacja/projekt/referat/raport [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[POLL3_U12] Potrafi analizować, oceniać i wykorzystywać treści przekazu medialnego.	analizuje i wyjaśnia procesy i zjawiska polityczne wykorzystując wiedzę teoretyczną, - opisuje zasady oraz wartości demokratycznego czy niedemokratycznego państwa oraz aktywnie uczestniczy w zajęciach, - charakteryzuje zachodzące relacje pomiędzy polityką a zjawiskami oraz procesami historycznymi, ekonomicznymi, społecznymi i kulturowymi, a także ocenia je zachowując krytycyzm.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[POLL3_K08] Dzięki świadomości zachodzących relacji pomiędzy polityką a zjawiskami oraz procesami historycznymi, ekonomicznymi, społecznymi i kulturowymi jest gotowy do ich krytycznej oceny.	potrafi współpracować w grupie a nawet pełnić rolę lidera grupy, - charakteryzuje pracę w organizacjach i instytucjach publicznych, w tym organach administracji publicznej, partiach politycznych oraz innych organizacjach krajowych i międzynarodowych, - argumentuje potrzebę uczenia się przez całe życie.	[SK2] prezentacja/projekt/referat/raport [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[POLL3_K07] Ma potrzebę uzupełniania, poszerzania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności.	potrafi współpracować w grupie a nawet pełnić rolę lidera grupy, - charakteryzuje pracę w organizacjach i instytucjach publicznych, w tym organach administracji publicznej, partiach politycznych oraz innych organizacjach krajowych i międzynarodowych, - argumentuje potrzebę uczenia się przez całe życie.	[SK2] prezentacja/projekt/referat/raport [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[POLL3_K04] Jest przygotowany do pracy w organizacjach i instytucjach publicznych, w tym organach administracji publicznej, partiach politycznych oraz innych organizacjach krajowych i międzynarodowych.	potrafi współpracować w grupie a nawet pełnić rolę lidera grupy, - charakteryzuje pracę w organizacjach i instytucjach publicznych, w tym organach administracji publicznej, partiach politycznych oraz innych organizacjach krajowych i międzynarodowych, - argumentuje potrzebę uczenia się przez całe życie.	[SK2] prezentacja/projekt/referat/raport [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[POLL3_W14] Ma rozszerzoną wiedzę o politycznej organizacji społeczeństw, procesach przemian oraz relacjach i więziach na poziomie lokalnym, regionalnym i globalnym w zakresie wybranego modułu (specjalizacji).	- wymienia zasady funkcjonowania systemów politycznych w wymiarze polskim, europejskim i światowym, - potrafi wymienić i opisać podstawowe instytucje władzy poznawanych państw, - potrafi przypisać kompetencje do różnych rodzajów władz w omawianych państwach, - opisuje podstawowe organizacje polityczne i społeczne w wybranych państwach.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[POLL3_W01] Posiada uporządkowaną i usystematyzowaną wiedzę na temat nauk o polityce oraz tworzących je subdyscyplinach, a także ich relacjach wzajemnych. Zna podstawową terminologię z zakresu nauk o polityce i pokrewnych.	- wymienia zasady funkcjonowania systemów politycznych w wymiarze polskim, europejskim i światowym, - potrafi wymienić i opisać podstawowe instytucje władzy poznawanych państw, - potrafi przypisać kompetencje do różnych rodzajów władz w omawianych państwach, - opisuje podstawowe organizacje polityczne i społeczne w wybranych państwach.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[POLL3_U03] Potrafi analizować i opisywać genezę i przebieg procesów i zjawisk społecznych, politycznych, ekonomicznych, prawnych, etycznych i kulturowych w ujęciu historycznym oraz we współczesnym państwie i na świecie.	analizuje i wyjaśnia procesy i zjawiska polityczne wykorzystując wiedzę teoretyczną, - opisuje zasady oraz wartości demokratycznego czy niedemokratycznego państwa oraz aktywnie uczestniczy w zajęciach, - charakteryzuje zachodzące relacje pomiędzy polityką a zjawiskami oraz procesami historycznymi, ekonomicznymi, społecznymi i kulturowymi, a także ocenia je zachowując krytycyzm.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[POLL3_U05] Umie określać mechanizmy funkcjonowania organizacji politycznych, w tym planować i organizować pracę swoją i zespołu, przygotowując projekty społeczne, polityczne, ekonomiczne, obywatelskie (także te, które polegają na współdziałaniu z innymi osobami), uwzględnia przy tym aspekty prawne i polityczne z zakresu nauk o polityce, samodzielnie uzupełniając wiedzę i zdobywając informacje, korzystając z różnych źródeł i możliwości technologicznych.	analizuje i wyjaśnia procesy i zjawiska polityczne wykorzystując wiedzę teoretyczną, - opisuje zasady oraz wartości demokratycznego czy niedemokratycznego państwa oraz aktywnie uczestniczy w zajęciach, - charakteryzuje zachodzące relacje pomiędzy polityką a zjawiskami oraz procesami historycznymi, ekonomicznymi, społecznymi i kulturowymi, a także ocenia je zachowując krytycyzm.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[POLL3_U02] Umie analizować i wyjaśniać procesy i zjawiska polityczne wykorzystując wiedzę teoretyczną.	analizuje i wyjaśnia procesy i zjawiska polityczne wykorzystując wiedzę teoretyczną, - opisuje zasady oraz wartości demokratycznego czy niedemokratycznego państwa oraz aktywnie uczestniczy w zajęciach, - charakteryzuje zachodzące relacje pomiędzy polityką a zjawiskami oraz procesami historycznymi, ekonomicznymi, społecznymi i kulturowymi, a także ocenia je zachowując krytycyzm.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[POLL3_U08] Potrafi wykorzystać metody i techniki badawcze do opisu i analizy zjawisk politycznych.	analizuje i wyjaśnia procesy i zjawiska polityczne wykorzystując wiedzę teoretyczną, - opisuje zasady oraz wartości demokratycznego czy niedemokratycznego państwa oraz aktywnie uczestniczy w zajęciach, - charakteryzuje zachodzące relacje pomiędzy polityką a zjawiskami oraz procesami historycznymi, ekonomicznymi, społecznymi i kulturowymi, a także ocenia je zachowując krytycyzm.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[POLL3_U10] Umie analizować i oceniać proces rządzenia i podejmowania decyzji oraz dostrzegać ich konsekwencje.	- charakteryzuje zachodzące relacje pomiędzy polityką a zjawiskami oraz procesami historycznymi, ekonomicznymi, społecznymi i kulturowymi, a także ocenia je zachowując krytycyzm.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[POLL3_W03] Ma zaawansowaną wiedzę o roli człowieka w życiu społecznym a zwłaszcza politycznym oraz o jego interakcjach z otoczeniem społecznym, politycznym, kulturowym, prawnym i ekonomicznym.	- wymienia zasady funkcjonowania systemów politycznych w wymiarze polskim, europejskim i światowym, - potrafi wymienić i opisać podstawowe instytucje władzy poznawanych państw, - potrafi przypisać kompetencje do różnych rodzajów władz w omawianych państwach, - opisuje podstawowe organizacje polityczne i społeczne w wybranych państwach.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[POLL3_W07] Posiada zaawansowaną wiedzę o państwie, polityce i prawie oraz o zasadach funkcjonowania systemów politycznych w wymiarze polskim, europejskim i światowym.	- wymienia zasady funkcjonowania systemów politycznych w wymiarze polskim, europejskim i światowym, - potrafi wymienić i opisać podstawowe instytucje władzy poznawanych państw, - potrafi przypisać kompetencje do różnych rodzajów władz w omawianych państwach, - opisuje podstawowe organizacje polityczne i społeczne w wybranych państwach.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
Treści przedmiotu	Wprowadzenie podstawowych pojęć teoretycznych: system społeczny i polityczny definiowanie, elementy, relacje. Demokracja - rodzaje, zasady i cechy, wady i zalety. Charakterystyka i cechy ustrojów niedemokratycznych. Podstawowe zasady prawa wyborczego. Formy rządów i modele ustrojowe państw. Systemy partyjne. Zmiany zachodzące we współczesnych demokracjach i niedemokracjach.		
Wymagania wstępne i dodatkowe			

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	aktywność i obecność	70.0%	20.0%
	prezentacja	51.0%	40.0%
	egzamin	51.0%	40.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	1. Systemy polityczne. Podręcznik akademicki, tom I, (red.) M. Bankowicz, B. Kosakowska-Gąstoł, Kraków 2019. 2. Demokracje zachodnioeuropejskie. Analiza porównawcza, (red.) A. Antoszewski, R. Herbut, Wrocław 2008. 3. Demokracje Europy Środkowo-Wschodniej w perspektywie porównawczej, (red.) A. Antoszewski, R. Herbut, Wrocław 1997 4. Współczesne systemy polityczne, (red.) M. Żmigrodzki, B. Dziemidok-Olszewska, Warszawa 2013.	
	Uzupełniająca lista lektur	1. zostanie podana przez prowadzącego	
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Czym jest system polityczny w ujęciu Davida Eastona?		
	Cechy demokracji liberalnej.		
	Znaczenie trójpodziału władzy dla konsolidacji demokracji.		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.